

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 40510**Nom:** Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en l'especialitat de filosofia**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Innovació docent i iniciació a la investigació educativa espec. filosofia	OPTATIVA

COORDINACIÓ

FERNANDEZ ZAMORA JESUS ANTONIO

RESUM

Aquesta matèria constituïx un focus formatiu d'especial rellevància per al perfil professional del professorat perquè proporciona a l'estudiant formació imprescindible per a la seva intervenció en el procés educatiu en les etapes que li concerneixen.

En concret, s'aborda en aquesta matèria l'anàlisi de la realitat de l'aula i a partir d'ell, utilitzar les estratègies de la innovació i investigació per a poder millorar el procés d'ensenyament i d'aprenentatge. Per aquest motiu, el fil conductor de la matèria serà precisament donar a conèixer i fomentar les metodologies que desenvolupen el pensament crític i creatiu alhora que reconeixen la importància de l'educació emocional.

Des d'aquesta matèria s'assumeix que una de les principals aportacions de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia és l'educació en i per als valors. Per aquest motiu es prestarà especial atenció en les estratègies que afavoreixen aquesta proposta.

En definitiva, aquesta matèria pretén proporcionar al futur professor/a la formació necessària per a desenvolupar la innovació i la investigació educativa com una resolució de possibles problemes o obstacles amb els quals es pot trobar el docent així com dinamitzar la seva labor professional.

Aquesta matèria constituïx un focus formatiu d'especial rellevància per al perfil professional del professorat perquè proporciona a l'estudiant formació imprescindible per a la seva intervenció en el procés educatiu en les etapes que li concerneixen.

En concret, s'aborda en aquesta matèria l'anàlisi de la realitat de l'aula i a partir d'ell, utilitzar les estratègies de la innovació i investigació per a poder millorar el procés d'ensenyament i d'aprenentatge. Per aquest motiu, el fil conductor de la matèria serà precisament donar a conèixer i fomentar les metodologies que desenvolupen el pensament crític i creatiu alhora que reconeixen la importància de l'educació emocional.

Des d'aquesta matèria s'assumeix que una de les principals aportacions de les matèries pròpies de l'especialitat de Filosofia és l'educació en i per als valors. Per aquest motiu es prestarà especial atenció en les estratègies que afavoreixen aquesta proposta.

En definitiva, aquesta matèria pretén proporcionar al futur professor/a la formació necessària per a desenvolupar la innovació i la investigació educativa com una resolució de possibles problemes o obstacles amb els quals es pot trobar el docent així com dinamitzar la seva labor professional.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Donat el caràcter nou i innovador de la matèria, no es precisen coneixements previs per a l'adequada realització i consecució de la mateixa.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Adquirir estratègies para estimular el esfuerzo del alumnado de la etapa o área correspondiente y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros, y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativa personales.

Analizar críticamente el desempeño de la docencia, de las buenas prácticas y de la orientación utilizando indicadores de calidad.

Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje en las materias propias de la especialidad de Filosofía. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las áreas, materias y módulos propios de su responsabilidad docente.

Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar

proyectos de investigación, innovación y evaluación.

Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de las materias de la especialidad de Filosofía.

Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza.

Identificar los problemas relativos a la enseñanza y aprendizaje de las materias de la especialización de Filosofía y plantear alternativas y soluciones

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous, o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Mètodes tradicionals de l'ensenyament de la filosofia

- El comentari de textos filosòfics.
- La disertació filosòfica.
- Els dilemes morals.

2. Pensament visual i audiovisual

- Mapes mentals i visual thinking
- Ús de recursos audiovisuals

3. Dinàmica de grups

- La dinàmica de grups.
- Les tècniques de grups.
- Aplicació de les tècniques de grups a aula

4. Projectes innovadors

- El projecte Critical Thinking (pensament crític).
- La metodologia Lipman i la Filosofia per a xiquets i xiquetes..
- LAula Socràtica.
- Laprenentatge servei (APS).

5. La programació didàctica

- Què és la programació didàctica.
- Elements de la programació didàctica.
- Com elaborar la programació didàctica de l'assignatura de filosofia

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	48,00
Total hores	48,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	22,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	102,00

METODOLOGIA DOCENT

ACTIVITATS PRESENCIALS I METODOLOGIA

Classes teòric-pràctiques. Classes presencials teòric-pràctiques en les quals es treballaran els continguts

de les assignatures, es debatrà i es realitzaran activitats utilitzant diferents recursos docents: classes magistrals, seminaris, tallers, exposicions, aprenentatge basat en problemes, aprenentatge cooperatiu, anàlisi de bones pràctiques, etc

Treball de grup. Dinàmica interactiva d'aprenentatge cooperatiu per a l'elaboració d'un treball o treballs sobre continguts del programa amb possible exposició pública.

Tutories. Període formatiu realitzat pel professor amb els alumnes per a revisar i discutir materials i temes de les classes.

Avaluació. Proves orals i escrites per a la valoració dels continguts teòric-pràctics, autoavaluació i presentació de treballs individuals i en grup.

Activitats complementàries. Altres activitats formatives relacionades amb el mòdul: conferències, jornades, tallers, visites, etc.

ACTIVITATS NO PRESENCIALS I METODOLOGIA

Estudi i treball autònom.

- Estudi i preparació dels continguts.
- Elaboració de tasques i treballs individuals i de grup.
- Elaboració de documents.
- Estudi i preparació de proves orals i/o escrites.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumnat es realitzarà combinant diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes desenvoluparan en el mòdul. Els procediments d'avaluació seran:

a) Memòria comentada de cada classe. Inclourà el tema tractat, les anotacions preses, el comentari valoratiu dels documents que s'hagen entregat i un resum de les idees expressades en el diàleg filosòfic desenvolupat a l'aula juntament amb una valoració i reflexió personal de les mateixes (30% de la qualificació).

b) Treball d'innovació o investigació en la didàctica de la filosofia que tinga entre els seus objectius contribuir a desenvolupar una educació en valors crítica i creativa (50% de la qualificació).

d) Assistència a classe i activitats realitzats per l'estudiant (20% de la qualificació), que poden consistir en:

- Activitats individuals
- Activitats de grup
- Altres activitats: assistència a conferències, congressos, visites, etc.

A la segona convocatòria el total d'activitats recuperables no podrà superar el 60% de la nota final, considerant les activitats recuperables aquelles de caire individual. Son recuperables els treballs individuals i els examen escrits.

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- Benton, J., Drage, A. G. y McShane, Ph., *Introducción al pensamiento crítico*, Plaza y Valdés, México 2011. Boisvert, J., *La formación del pensamiento crítico. Teoría y práctica*, Fondo de Cultura Económica, México 2004. Dewey, J., *Cómo Pensamos*, Paidós, Barcelona 1989. Dewey, J., *Democracia y educación. Una introducción a la filosofía de la educación*, Morata, Madrid 1995. Foucault, M., *El orden del discurso*, Tusquets, Barcelona 2005. Gadamer, H.-G., *La educación es educarse*, Paidós, Barcelona 2000. Gardner, H., *Estructuras de la mente. La teoría de las inteligencias múltiples*, Fondo de Cultura Económica, México 2001. Gardner, H., *La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas. Lo que todos los estudiantes deberían comprender*, Paidós, Barcelona 2002. Habermas, J., *Teoría de la acción comunicativa*, Trotta, Madrid 2010. Johnson, M., *El cuerpo en la mente. Fundamentos corporales del significado, la imaginación y la razón*, Debate, Madrid 1991. Lipman, M., *Pensamiento complejo y Educación*, Ediciones de la Torre, Madrid 1998. Nussbaum, M. C., *Sin fines de lucro. Por qué la democracia necesita de las humanidades*, Katz, Buenos Aires 2010.
- Postman, N. y Weingartner, Ch. *La enseñanza como actividad crítica*, Fontanella, Barcelona 1973. Postman, N., *Tecnópolis. La rendición de la cultura a la tecnología*, Galaxia Gutenberg/Círculo de Lectores, Barcelona 1994. Punset, E., *Excusas para no pensar*, Destino, Barcelona 2011. Roiz, J., *La recuperación del buen juicio. Teoría política en el siglo XX*, Foro Interno, Madrid 2003. Saiz, C. (ed.), *Pensamiento crítico: conceptos básicos y actividades prácticas*, Pirámide, Madrid 2002. Schön, D. A., *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*, Paidós, Barcelona 1998. Schön, D. A., *La formación de profesionales reflexivos*, Paidós, Barcelona 1992. Toulmin, S. E., *Los usos de la argumentación*, Península, Madrid 2007.
- García Moriyón, F., *Pregunto, dialogo, aprendo. Cómo hacer filosofía en el aula*, Ediciones de la

Torre, Madrid, 2006. Lipman M., La filosofía en el Aula, Ediciones de la Torre, Madrid 1998.